

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Запорізький національний технічний університет

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання контрольних робіт з дисципліни

**“ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ”**

для здобувачів вищої освіти за освітньо – кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» зі спеціальності 7.030509 01 «Облік і аудит» заочної форми навчання

2015

Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт з дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності» для здобувачів вищої освіти за освітньо – кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» зі спеціальності 7.030509 01 «Облік і аудит» заочної форми навчання /Укл.: Помулева В.М - Запоріжжя: ЗНТУ, - 2015. - 30 с.

Укладач: В.М. Помулева ст. викладач кафедри «Облік і аудит»

Рецензент: д.держ.упр., професор, зав. каф. “Облік і аудит”
Левченко Н.М.

Відповідальний за випуск: д.держ.упр., професор, зав. каф.
“Облік і аудит” Левченко Н.М.

Затверджено
на засіданні кафедри
«Облік і аудит»
Протокол № 8
від 05.05.2015 р.

Затверджено
на Раді факультету
Протокол № 2 від 21.05.2015

Затверджено на засіданні
ФЕУ
Протокол № 9
від 18.06.2015 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. СТРУКТУРА, ОБСЯГ І ЗМІСТ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	5
2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	7
3. ТЕОРЕТИЧНІ КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ОБЛІК ЗЕД”	8
4. Практична частина	10
4.1. Задача № 1	10
4.2. Задача № 2	16
5. РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	24
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	25
Додаток А. Зразок оформлення титульної сторінки	29
Додаток Б. Зразок оформлення змісту контрольної роботи	30

ВСТУП

Міжнародне економічне співробітництво є одним із головних чинників впливу на рівень розвитку економіки кожної окремої країни і світового прогресу в цілому. Складовим елементом такого співробітництва є зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) суб'єктів господарювання різних країн.

Суб'єктами ЗЕД в Україні можуть бути як фізичні, так і юридичні особи, їх об'єднання, спільні підприємства, філії та представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, інші суб'єкти господарської діяльності, передбачені Законом України від 16.04.1991 № 959-ХІІ «Про зовнішньоекономічну діяльність», які мають постійне місцезнаходження на території України. Для них важливим є знання особливостей комерційних операцій та правил укладання контрактів, сучасних підходів до операцій з обліку ЗЕД, які базуються на економічному обґрунтуванні кожної операції, оцінці ефекту й ефективності їх здійснення.

Мета викладання дисципліни: формування системи теоретичних знань з обліку зовнішньоекономічних фінансово-господарських операцій.

Завдання вивчення дисципліни: вивчення методів і технологій обліку найпоширеніших фінансових та господарських операцій, що застосовуються у зовнішньоекономічних відносинах суб'єктів господарювання України з іноземними контрагентами; набуття вмінь документального забезпечення та відображення зовнішньоекономічних операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

– **знати:** основи організації та правового регулювання діяльності підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин, їх обліку та документального оформлення відповідно до чинного законодавства та вимог національних стандартів;

– **вміти:** застосовувати теоретичні знання з організації облікової роботи зовнішньоекономічної діяльності; складати та опрацьовувати документи з обліку зовнішньоекономічних фінансово-господарських операцій, узагальнювати дані в облікових регістрах та бухгалтерській і фінансовій звітності.

Предмет дисципліни – фінансово-господарські операції в зовнішньоекономічних відносинах.

1. СТРУКТУРА, ОБСЯГ І ЗМІСТ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота складається із двох основних розділів:

1. Теоретичний (контрольні питання);
2. Практичний (задачі).

Контрольна робота повинна бути літературно та технічно грамотно виконана. Загальний обсяг контрольної роботи 15-20 сторінок машинописного (комп'ютерного) тексту на аркуші формату А4 (без урахування додатків).

Контрольна робота має містити:

- титульну сторінку;
- зміст;
- теоретичний розділ;
- практичний розділ;
- список використаної літератури;
- додатки.

Титульна сторінка повинна містити: назву вузу, кафедри, дисципліни, прізвище, ім'я та по-батькові студента й керівника, відмітку про допуск роботи до захисту за підписом керівника роботи.

Зразок титульної сторінки наведено у додатку 1.

У змісті вказується порядковий номер сторінки, на якій наведено заголовок. При цьому зазначається лише перша сторінка, з якої починається розділ (а не перша і остання, наприклад: 18, а не 18-24). Слово “сторінка” при цьому не пишеться і крапка після її номера не ставиться.

Зразок оформлення змісту контрольної роботи наведено у додатку 2.

Виконуючи контрольну роботу, студент повинен показати глибокі теоретичні знання з досліджуваного питання, вміння самостійно працювати зі спеціальною літературою з обраної теми, застосовувати сучасні методи досліджень, використовувати досягнення науки й техніки, грамотно, чітко, логічно викладати свої думки, узагальнювати і формулювати висновки і пропозиції.

Під час виконання студентом контрольної роботи передбачається вирішення таких **завдань**:

- показ теоретичних знань з дисципліни;
- висвітлення з літературних джерел різних поглядів авторів та оцінка стосовно практичної цінності;
- викладення результатів своїх досліджень чітко, грамотно і в логічній послідовності;
- висновки, подання та обґрунтування пропозицій.

Форма контролю: захист контрольної роботи.

Під час написання контрольної роботи слід користуватися нормативними і законодавчими актами, а також матеріалами (статтями), надрукованими останнім часом в економічних і фінансових виданнях, а саме: у журналах “Баланс”, “Бізнес”, “Все про бухгалтерський облік”, “Вісник податкової служби України”, “Бухгалтерський облік та аудит”, “Оподаткування та бухгалтерський облік”, “Вісник бухгалтера та аудитора України”, “Бухгалтерія, право, податки, консультації”, та ін.

Під час опрацювання літературних джерел рекомендується конспектувати найбільш цікаві місця, спірні та дискусійні положення, виписувати деякі цифрові дані, зарисовувати форми таблиць, записувати методики розрахунків, формули і т. п. Обов’язково треба записати опрацьоване джерело із зазначенням прізвища та ініціалів автора (авторів), назви книги (статті), місця видання, видавництва, року видання, сторінок тощо. У списку використаної літератури не повинно бути безадресних джерел (наприклад, тільки назва журналу або газети без прізвища автора і назви статті).

Теоретичний розділ повинен мати обов’язково логічний вступ і логічне завершення. Наприкінці першого розділу слід зробити висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів.

Список використаних джерел формується за принципом розміщення літератури в алфавітному порядку.

У додатках наводяться допоміжні матеріали з питань дослідження (таблиці, схеми, графіки, діаграми, первинні облікові документи, облікові реєстри, форми звітності, розрахунки тощо). Усі

наведені в додатках форми документів і облікових реєстрів, таблиць, відомостей тощо заповнюються цифровими даними. На всі додатки мають бути посилання у тексті контрольної роботи, а самі додатки розміщуються у послідовності посилань на них і нумеруються.

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота виконується українською мовою на одному боці аркуша білого паперу стандартного формату А4 і переплітається.

Виконується робота комп'ютерним набором з використанням шрифту Times New Roman текстового редактора Word розміру 14, інтервал між рядками 1,5. Поля: верхнє та нижнє – 20 мм, лівє 30 мм, правє – не менше 20 мм.

Роботу потрібно набрати грамотно, акуратно, чітко і оформити згідно з вимогами.

Таблиці виконуються відповідно до прийнятих правил і норм, мають відповідну назву і номер.

Таблиці розміщують безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше (табл. 1), таким чином, щоб їх можна було читати без повороту переплетеного блоку контрольної роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Якщо до таблиці звертаються повторно, то пишуть: див. табл. 1.

Бажано таблицю розмістити на одній сторінці без переносу. Якщо це неможливо, то під час переносу на обох сторінках пишуть номери колонок і тоді на другій сторінці назву їх не повторюють, а над таблицею справа пишуть “Продовження табл. 1”. Таблиці, розмір яких перевищує 1 сторінку, рекомендується виносити в додатки.

Посилання в тексті контрольної роботи на літературні джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, у квадратних дужках, наприклад, “... у працях [1 – 7]...”.

Якщо в тексті контрольної роботи необхідно зробити посилання на складову частину або на конкретні сторінки відповідного джерела, обов'язково зазначається номер сторінки (наприклад, [2, с. 59]).

Додатки оформляють як продовження роботи. Кожен додаток починають з нової сторінки. Він повинен мати заголовок (назву),

надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої пишеться слово “Додаток ___” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь (наприклад, додаток А, додаток Б і т. д). Якщо додаток розміщується на двох або більше сторінках, то в правому верхньому куті кожної сторінки продовження цього додатку робиться надпис, наприклад “Продовження додатка А”.

Якщо додатки розміщуються на форматі паперу А4, але в альбомному форматі, розміщення матеріалу, який виноситься у додаток, зберігається у вищевизначеному порядку з правилами читання поданого матеріалу. Назву додатка зазначають аналогічно, але слово “Додаток” з літерою залишають незмінними при вертикальному розміщенні та написанні угорі сторінки.

3. ТЕОРЕТИЧНІ КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ОБЛІК ЗЕД”

Для виконання завдань слід використовувати літературу (у т.ч. фахові консультації, електронні ресурси, ін.) не більш як дворічної давності.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

Передбачається 2 теоретичних питання. № варіанту - за № у списку.

Наприклад, перший варіант – це питання №1 та №16; другий варіант - №2 та №17; ... 15-й варіант - №15 та №30.

1. Види митних режимів. Облік імпорту (експорту) товарів без їх фактичного ввезення (вивезення).

2. Облік операцій з переробки іноземних товарів на митній території України з використанням українських товарів.

3. Порядок декларування митної вартості товарів. Порядок кодування при заповненні митної декларації.

4. Митна та фактурна вартість при імпорті товарів. Відображення вартості імпортного товару в обліку.

5. Термін позовної давності у міжнародних розрахунках та облік списання ЗЕД – заборгованості після закінчення такого терміну.

6. Рахунки «ЛОРО» та «НОСТРО»: поняття, порядок відкриття та використання у ЗЕОпераціях.

7. Декларування валютних цінностей і статистична звітність суб'єктів ЗЕД.

8. Облік експортних операцій, за якими не співпадає валюта платежу і валюта ціни контракту.

9. Операції з готівковою іноземною валютою та відображення їх в обліку.

10. Особливості обліку в обмінних пунктах.

11. Облік операцій з застосуванням акредитивів.

12. Поняття та застосування середньозваженого валютного курсу суб'єктами ЗЕД.

13. Поняття реекспортних та реімпортних операцій. Облік реекспорту товарів.

14. Облік та оподаткування операцій тимчасового ввезення та вивезення товарів.

15. Види та форми лізингових операцій. Облік орендних (лізингових) операцій суб'єктами ЗЕД.

16. Поняття міжнародних розрахунків. Переваги і недоліки їх застосування для експортерів та імпортерів.

17. Порядок відкриття рахунків в іноземній валюті у вітчизняних та іноземних банках.

18. Послуги в сфері ЗЕД. Бухгалтерський та податковий облік надання послуг нерезиденту та отримання послуг від нерезидента.

19. Види первинних документів, які оформляються на підприємстві при здійсненні операцій ЗЕД.

20. Облік імпорту за договорами комісії на купівлю та на продаж.

21. Облік експорту за договорами комісії на купівлю та на продаж.

22. Облік операцій за договорами консигнації.

23. Порядок визначення митної вартості товару залежно від умов поставки за Правилами ІНКОТЕРМС.

24. Облік авансів сплачених іноземному постачальнику. Облік авансів, одержаних від іноземних покупців.

25. Порядок створення підприємств з іноземними інвестиціями. Облік іноземних інвестицій до статутного капіталу.

26. Облік консигнаційних операцій у сфері ЗЕД.

27. Облік розрахунків з відрядження за кордон. Використання крос – курсу.

28. Основні форми розрахунків по зовнішньоекономічних операціях. Особливість застосування документарного інкасо.

29. Поняття реекспортних та реімпортних операцій. Облік реімпорту товарів.

30. Застосування правил “Інкотермс” 1990, 2000 та 2010 років при складанні ЗЕДоговору.

4. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

4.1. Задача № 1

[відповідно до № варіанту, № варіанту – за № у списку].

Наприклад, варіант перший – задача під п. 1; варіант 2-й – задача під п. 2 і т.д.

Варіант 1.

На звітну дату 31.12 на балансі рахується дебіторська заборгованість нерезидента за експортним контрактом в сумі 12000 дол. США. 20.01 заборгованість погашена (іноземна валюта зарахована на поточний рахунок 20.01).

Курс НБУ на 31.12 – 21,9 грн./ \$1.

Курс НБУ на дату зарахування – 21,99 грн./ \$1.

Необхідно:

- визначити монетарність статей балансу, та відобразити курсову різницю за монетарними статтями.

Варіант 2.

На звітну дату 30.06 на балансі рахується:

- дебіторська заборгованість нерезидента «А» за імпортним контрактом в сумі 12000 дол. США;

- кредиторська заборгованість перед нерезидентом «Б» за імпорнтним контрактом – 20000 євро.

10.07 заборгованість нерезидента «А» погашена повністю (надійшов товар, ВМД від 10.07).

25.07 частково в сумі 10000 євро погашена заборгованість перед нерезидентом «Б».

Курс НБУ на 30.06 – 21,9 грн./ \$1, 23,85 за 1 євро.

Курс НБУ на дату отримання товару – 21,99 грн./ \$1.

Курс НБУ на дату перерахування коштів - 23,155.

Необхідно:

- визначити монетарність статей балансу, та відобразити курсову різницю за монетарними статтями.

Варіант 3.

На звітну дату 31.03 на балансі рахуються:

- грошові кошти в сумі 5600 \$;

- кредиторська заборгованість перед нерезидентом за бартерним контрактом в сумі 50000 дол. США.

14.04 заборгованість погашена (відвантажена продукція нерезиденту за ВМД від 14.04).

Курс НБУ на 31.03 – 21,99 грн./ \$1.

Курс НБУ на дату погашення (14.04) – 21,89 грн./ \$1.

Курс НБУ на звітну дату 30.06 склав 21,9/ \$1.

Необхідно:

- визначити монетарність статей балансу, та відобразити курсову різницю за монетарними статтями.

Варіант 4.

Підприємство подає заявку банку для продажу 4000 євро. Курс НБУ, за яким рахується балансова вартість такої валюти – 10,9 грн./1євро.

Курс продажу євро на МВРУ склав 23,21 грн./1євро. Курс НБУ на день продажу – 23,87 грн./1євро. Комісійна винагорода банку – 200 грн.

Необхідно:

- відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Варіант 5.

10.11 надійшла передоплата від нерезидента за товари по експортному контракту в сумі 36000 \$. В цей же день 50% надходжень іноземної валюти продано, 50% зараховано на поточний рахунок підприємства.

Виручка від продажу зарахована в день продажу. Комісійна винагорода – 0,5% від суми проданої інвалюти.

Курс НБУ на 10.11 – 21,9 грн./ \$1.

Курс продажу \$ на МВРУ склав 22,76 грн./1євро. Комісійна винагорода банку – 200 грн.

Необхідно:

- відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Варіант 6.

Підприємство перерахувало уповноваженому банку 8700 грн. для придбання іноземної валюти (\$1000) виходячи з ринкового курсу. Іноземна валюта придбана на МВРУ за комерційним курсом 22,5 грн. за \$1. Комісійна винагорода банку склала 90 грн.

Придбані банком \$1000 зараховані на поточний рахунок в іноземній валюті по курсу НБУ \$1:21,84 грн.

Необхідно:

- відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Варіант 7.

Підприємством були перераховані 21200 грн. для придбання 2000 євро. Іноземна валюта придбана по курсу МВРУ 24,83 грн. за 1 євро. Комісійна винагорода банку склала 100 грн. На дату надходження валюти курс НБУ - 24,5598 грн. за євро.

Необхідно:

- відобразити операції в обліку (табл. 4.1).

Таблиця 4.1 - Відображення операцій з придбання іноземної валюти в обліку

№ п / п	Найменування операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Дохід	Витрати
		дебет	кредит			
1	Переказ гривень на придбання іноземної валюти					

2	Зарахування придбаної валюти на рахунок підприємства по курсу НБУ					
3	Відображені витрати на сплату комісійної винагороди банку					
4	Списання комісійної винагороди на фінансовий результат					
7	Відображена різниця між курсом покупки і курсом НБУ на дату зарахування валюти					
8	Списано результат від купівлі і/в на фінансові результати					

Варіант 8.

Підприємство подало заявку до уповноваженого банку на купівлю 2000 доларів для виконання контракту на поставку товару на умовах передоплати. За попереднім розрахунком з поточного рахунка було перераховано 16500,00 грн на купівлю валюти. Комісія банку становить 160 грн., які були включені до попереднього розрахунку. Курси НБУ:

- на дату зарахування на валютний рахунок - 21,85 грн/\$; на дату перерахування коштів нерезиденту - 21,90 грн/\$. Валюту придбано на МВРУ за курсом - 22,15 грн/\$.

Необхідно:

- відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Варіант 9.

ТОВ "Мета" здійснила наступні господарські операції по руху грошових коштів у іноземній валюті (табл. 4.2):

Таблиця 4.2 - Відображення операцій в системі бухгалтерського обліку

№	Дата	Курс НБУ	Зміст господарської операції	Сума	
				Дол. США	Грн.
1	18.08	21,05	Зараховано на транзитний валютний рахунок аванс від іноземного покупця	5000	?
2	19.08	21,07	Перераховано 50% надходжень в іноземній валюті для обов'язкового продажу	2500	?
3	19.08	21,07	Зараховано на поточний рахунок 50% надходжень в іноземній валюті	2500	?

4	19.08	21,07	Переоцінено коштів на дату здійснення операції	?	?
5	9.09	20,99	Зараховано на транзитний валютний рахунок виручку, отриману від іноземного покупця	8000	?
6	10.09	20,99	Перераховано 50% валютної виручки для обов'язкового продажу	4000	?
7	10.09	20,99	Зараховано на поточний валютний рахунок 50% виручки	4000	?
8	10.09	20,99	Переоцінено коштів на дату здійснення операції	?	?
9	13.09	21,0	Перераховано для розрахунку з кредитором-нерезидентом	3700	?
10	13.09	21,0	Переоцінено коштів на дату здійснення операції	?	?
11	30.09	21,13	Переоцінено коштів на звітну дату	?	?

Необхідно:

- розрахувати вартість іноземної валюти в гривнях у бухгалтерському обліку.

Варіант 10.

Підприємство подало заявку до банку на придбання 2400 долл. за курсом міжбанківського валютного ринку України 22,35 грн./ \$1. Для цього було перераховано до банку 13200 грн. Курс НБУ на дату зарахування валюти - 22,2 грн./ \$1. Комісійна винагорода банку - 1 % від суми придбаної ін/валюти.

Необхідно:

- відобразити операції в системі бухгалтерського обліку.

Варіант 11.

Підприємство здійснює продаж 3000 дол. Валютний курс на дату отримання валюти та списання її з валютного рахунку складає 21,22 грн./\$1. Курс продажу валюти на міжбанківському валютному ринку становить 21,26 грн./\$1. Офіційний валютний курс НБУ на момент продажу – 21,25 грн./\$1.

Необхідно:

- відобразити в системі бухгалтерського обліку операції з продажу іноземної валюти.

Варіант 12.

23 жовтня ТОВ "Мета" перерахувало банку 85000 грн. для купівлі іноземної валюти на суму 10000 дол. США.

25 жовтня зараховано придбану іноземну валюту на валютний рахунок підприємства. Курс НБУ на дату зарахування – 21,09 грн./дол. США.

Банком подано такий рахунок:

- курс купівлі - 21,40 грн./ дол. США;
- комісійна винагорода банку - 300 грн.

Залишок невикористаних грошових коштів зараховано на поточний рахунок підприємства.

Необхідно:

- відобразити операції в системі бухгалтерського обліку.

Варіант 13.

На звітну дату 31.03 на балансі рахується дебіторська заборгованість нерезидента за експортним контрактом в сумі 3500 дол. США, іноземна валюта на звітну дату – 2800 дол. США та кредиторська заборгованість за імпортом контрактом – 25000 євро.

03.04 заборгованість погашена (іноземна валюта зарахована на поточний рахунок).

Курс НБУ на 31.03 – 21,2 грн./ \$1; 23,6 грн./євро.

Курс НБУ на дату зарахування 20.04 – 21,22 грн./ \$1.

Курс НБУ на 30.06 – 21,21 грн./ \$1; 23,5 грн./євро.

Необхідно:

- визначити монетарність статей балансу;
- відобразити курсову різницю за монетарними статтями.

Варіант 14.

На звітну дату 31.03 на балансі рахуються:

- грошові кошти в сумі 2000 \$; 1000 євро;

- кредиторська заборгованість перед нерезидентом за бартерним контрактом в сумі 10000 євро;

- кредиторська заборгованість перед нерезидентом за експортним контрактом в сумі 6000 євро.

15.04 заборгованість за експортним контрактом погашена (відвантажена продукція нерезиденту за ВМД від 15.04 в сумі 6000 євро).

Курс НБУ на 31.03 – 22,0 грн./ \$1; 23,1 грн./євро.

Курс НБУ на дату погашення (15.04) – 23,0 грн./ евро.

Курс НБУ на звітну дату 30.06 склав 21,99/ \$1; 23,2 грн./євро.

Необхідно:

- визначити монетарність статей балансу;
- відобразити курсову різницю за монетарними статтями.

Варіант 15.

Підприємство подає заявку банку для продажу 8000 доларів США. Курс НБУ, за яким рахується балансова вартість такої валюти – 22,0 грн./1долар.

Курс продажу євро на МВРУ склав 22,1 грн./1долар. Курс НБУ на день продажу – 23,0 грн./1долар. Комісійна винагорода банку – 200 грн.

Необхідно:

- відобразити операції в бухгалтерському обліку.

4.2. Задача № 2

[відповідно до № варіанту, № варіанту - № у списку]

Наприклад, варіант 1-й – задача під п. 1, варіант 2-й – задача під п. 2 і т. д.

Варіант 1.

Першою подією є відвантаження товару.

22.03 відвантажено на експорт по ЗЕДоговору з нерезидентом товар на суму 15000 євро (курс НБУ на дату відвантаження – 23,08 грн./€). Вивезення товару у митному режимі експорту підтверджено належним чином оформленою ВМД.

На дату балансу (31.03) курс НБУ склав 23,16 грн./€.

Валютна виручка надійшла від нерезидента на розподільчий рахунок 09.04 (курс НБУ на цю дату – 23,11 грн./€).

На наступний день банк зарахував виручку на поточний валютний рахунок підприємства (курс НБУ – 23,09 грн./€).

Облікова вартість відвантаженого товару – 10000 грн.

Необхідно:

- відобразити операції з експорту в бухгалтерському обліку.

Варіант 2.

Підприємство відвантажило продукцію вартістю 80 000 дол. на експорт, курс НБУ на момент відвантаження склав 21,3 грн. за долар. Собівартість продукції - 440000 грн. На кінець кварталу курс НБУ склав 21,4 грн. за долар. Продукція оплачена в наступному кварталі, при цьому курс НБУ склав 21,45 грн. за долар. На митниці були сплачені:

- мито - 5%;
- митні збори - 0,2%.

Необхідно:

- відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Варіант 3.

Визначити, які з перерахованих надходжень підлягають обов'язковому продажу, а також розмір обов'язкового продажу іноземної валюти.

Таблиця 4.3 - Надходження та розмір іноземної валюти, що підлягають обов'язковому продажу

№ п/п	Види надходжень	Розмір надходжень, дол.	Підлягає обов'язковому продажу, дол.
1	Одержаний кредит	35000,0	
2	Одержана оплата від покупців	2000,0	
3	Придбана валюта для розрахунків з іноземними постачальниками	15000,0	
4	Одержані кошти від іноземного засновника у вигляді внеску до статутного фонду	180000	
5	Одержані кошти від покупця за договором, в якому підприємство виступає комісіонером	16000	
6	Одержані відсотки за розміщення коштів на депозитному рахунку в іноземній валюті	150	
7	Одержаний аванс від покупців	18000	
8	Одержані кошти від покупця за договором, в якому підприємство виступає консигнантом	21000	

Варіант 4.

Експорт з післяплатою.

Підприємство реалізувало ТзОВ "Автоспецстрой" (Росія) на експорт товар 04.09 на суму 200000 рос. рублів, курс НБУ на дату оформлення ВМД - 2,8623 грн. за 10 од. Собівартість реалізованого товару становить 47000 грн. без ПДВ.

Оплата за відвантажений товар на ТзОВ "Автоспецстрой" (Росія) відбулася 03.10, курс НБУ на дату оплати - 2,9 грн. за 10 од. На дату балансу (30.09) курс НБУ - 3,0 грн. за 10 од.

Необхідно:

- відобразити операції з експорту в бухгалтерському обліку.

Варіант 5.

Контрактна вартість імпортованих товарів - \$10000, митна вартість товарів – \$10200, мито – 15%, ПДВ - ?

Курс НБУ на дату подання вантажної митної декларації до митного оформлення – 21,86 грн./\$, на дату приймання товарів на складі імпортера - 21,85 грн./\$, на дату оплати рахунка - 21,97 грн./ \$1

Необхідно:

- відобразити операції в системі бухгалтерського обліку.

Варіант 6.

За імпортним контрактом з нерезидентом отримано сантехнічне обладнання на суму 25 тис. доларів США (вантажна митна декларація від 20.05 п.р.). Курс НБУ на дату подання ВМД до оформлення – 21,9 грн./ \$1. Сума мита – 1975 грн., ПДВ - ?

22.05 п.р. проведена часткова оплата поставленої продукції на суму 5000 дол. США. В подальшому кредиторська заборгованість не погашалась. Курс НБУ на дату погашення заборгованості – 21,196.

Чи буде підприємство – резидент нести відповідальність у вигляді штрафних санкцій за порушення термінів розрахунків, якщо так, то які? Які органи застосовують такі санкції?

Необхідно:

- відобразити операції в системі бухгалтерського обліку.

Варіант 7.

10.03 підприємством перераховано передоплату нерезиденту за послуги в сумі \$1000. Акт надання послуг підписано 05.04.

Офіційні курси долара, встановлені НБУ, склали:

- на дату перерахування авансу (10.03) – 22,05 грн./\$;
- на останній день кварталу (31.03) – 22,04 грн./\$;
- на дату підписання акту виконання послуг (05.04) – 22,06 грн./\$.

На початок I кварталу на валютному рахунку рахується ін/в в сумі \$1500, балансова вартість якої склала 12045 грн. (за курсом НБУ 22,03). Надходжень на валютний рахунок в I кварталі не було.

Необхідно:

- відобразити операції з імпорту послуг в системі бухгалтерського обліку.

Варіант 8.

Підприємство імпортувало товар на суму 5000 дол. США на умовах 100% передоплати. Оплата відбувалася двома рівними частинами - курс НБУ на дату першої оплати - 22,00 грн; на дату другої - 21,90 грн.

Необхідно:

- відобразити операції з імпорту товарів в бухгалтерському обліку (без нарахування та сплати митних платежів).

Варіант 9.

Підприємство імпортувало товар вартістю 42000 дол. На митниці були сплачені:

- ПДВ -20%;
- мито -2%;
- митний збір - 0,2%.

На момент оформлення ВМД курс НБУ склав 21,3 грн. за дол. На кінець кварталу курс НБУ склав 21,4 грн. за долар. Товар сплачений в наступному кварталі, при цьому курс НБУ складав 21,35 грн. за долар.

Необхідно:

- відобразити операції з імпорту товарів в бухгалтерському обліку.

Варіант 10.

Підприємство відвантажило в межах бартерного договору продукцію на експорт вартістю 80 000 дол. США, курс НБУ на момент відвантаження складав 21,9 грн. за долар. Згодом підприємство одержало по імпорту товари на суму 80 000 дол. США, які були розмитнені при курсі НБУ 22,1 грн. за долар. Митні збори і мито складають 0,2% і 10% митної вартості товарів.

Необхідно:

- відобразити операції в бухгалтерському обліку;
- визначити необхідні митні платежі.

Варіант 11.

Підприємство одержало по імпорту в межах бартерного договору товари на суму 50 000 дол. США, курс НБУ складав 21,9 грн. за долар. Потім підприємство відвантажило на експорт товари вартістю 50 000 дол. США при курсі НБУ 22,1 грн. за долар. Митні збори і мито складають 0,2% і 10% митної вартості товарів.

Необхідно:

- відобразити операції в бухгалтерському обліку;
- визначити необхідні митні платежі.

Варіант 12.

Експорт передуює імпорту.

Підприємство – резидент уклало договір з нерезидентом, згідно якого в обмін на поставлену резидентом партію товару, контрактна вартість якого складає €12000, нерезидент постачає йому товар договірною вартістю також €12000. Первісна вартість відвантаженого на експорт товару складає 100000 грн.

Курс НБУ склав на дату:

- митного оформлення і відвантаження товарів нерезиденту – 23,313380 грн./ €; плата за митне оформлення (умовно) – 200 грн.
- митного оформлення і оприбуткування товарів – 23,265640 грн./ €; мито в розмірі 10% митної вартості товару – 12318,77 грн., плата за митне оформлення (умовно) – 200 грн.

Необхідно:

- відобразити операції із зовнішньоекономічного бартеру в бухгалтерському обліку.

Варіант 13.

Обмін імпортного товару на послуги, надані нерезиденту на митній території України.

Підприємство – резидент уклало договір з нерезидентом, згідно якого в обмін на поставлену нерезидентом партію товару, контрактна вартість якого складає €12000, надає йому послуги на митній території України, договірна вартість яких також складає €12000. Послуги, надані нерезиденту на митній території України, оподатковуються ПДВ за ставкою 20%.

Курс НБУ склав на дату:

- митного оформлення і оприбуткування товарів – 23,265640 грн./ €; мито в розмірі 10% митної вартості товару – 12318,77 грн., плата за митне оформлення (умовно) – 200 грн.

- надання послуг нерезиденту (підписання акту виконаних робіт) – 23,313380 грн./ €.

Необхідно:

- відобразити операції із зовнішньоекономічного бартеру в бухгалтерському обліку.

Варіант 14.

Замовник – нерезидент відвантажив на адресу виконавця – резидента України іноземні товари, контрактна авртість яких склала 10000 євро.

Договірна вартість послуг з переробки – 2000 євро. Розрахунок за переробку іноземних товарів нерезидента здійснюється грошовими коштами в іноземній валюті після підписання акта наданих послуг. Фактична виробнича собівартість послуг з переробки давальницької сировини – 16300 грн.

Внесена плата за митне оформлення (умовно):

- при ввезенні іноземних товарів для переробки – 250 грн.;

- при вивезенні продуктів преробки в режимі реекспорту – 250 грн.

Курс НБУ склав на дату:

- митного оформлення іноземних товарів в митний режим переробки на митній території України – 23,735880 грн./€;

- підписання акта наданих послуг з переробки іноземних товарів – 23,698920 грн./€;

- надходження оплати в ін/валюті як плати за послуги з переробки – 23,713550 грн./€.

Необхідно:

- відобразити операції із переробки давальницької сировини (товарів) в бухгалтерському обліку.

Варіант 15.

10 вересня фірмою-нерезидентом ввезено для переробки на ТОВ "К" непідакцизну давальницьку сировину вартістю 135000 дол. США. ТОВ "К" при оформленні вантажної митної декларації сплачено митний збір за виконані митні процедури на суму 2500 грн., ввізне мито розміром 2000 дол. США.

Протягом вересня - жовтня відображені фактичні витрати з переробки іноземних товарів (давальницької сировини), в тому числі:

- вартість списаних сировини та матеріалів – 53000 грн.;
- нарахована заробітна плата робітникам – 40000 грн.;
- відраховано до Пенсійного Фонду - 15000 грн.;
- списано адміністративно-управлінські витрати - 60000 грн.

27 жовтня повернуто нерезиденту готову продукцію. У зв'язку з виконанням контракту списано фактичну собівартість наданих послуг з переробки давальницької сировини.

29 жовтня надійшла на валютний рахунок іноземна валюта за надані послуги у сумі 30000 дол. США.

Курси НБУ на дату здійснення операцій:

10.09 – 21,32 грн./ дол. США;

30.09 – 21,35 грн./ дол. США;

27.10 – 21,31 грн./ дол. США;

29.10 – 21,30 грн./ дол. США.

Необхідно:

- відобразити операції із переробки давальницької сировини (товарів) в бухгалтерському обліку.

5. РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Термін перевірки контрольної роботи керівником не повинен перевищувати 10 календарних днів, включаючи день подачі її на кафедру для перевірки.

Орієнтиром у підготовці до захисту контрольної роботи є коротка рецензія керівника, а також зауваження на сторінках у тексті роботи. У рецензії не вказується остаточно оцінка, а надається попередня у формі висновку: “Робота допускається до захисту” чи “Робота не допускається до захисту”. Остаточна оцінка робиться після захисту.

Якщо робота не допущена до захисту, то студент повинен повністю або частково переробити її відповідно до вимог, наведених у рецензії, та знову подати на перевірку.

Робота не допускається до захисту, якщо вона не має самостійного характеру, основні питання не розкрито або викладено схематично, у тексті містяться помилкові положення, робота оформлена неправильно, практичну частину виконано із суттєвими помилками.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бутинець Ф.Ф., Жиглей І.В. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця; 3-тє вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 388 с.

2. Бутинець Ф.Ф., Жиглей І.В. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця; 2-тє вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2001. – 544 с. (бібл. шифр 657/ Б93)

3. Гордієнко Н.І., Карпушенко М.Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. Харків: Страйд, 2006. – 304 с. (бібл. шифр 657/)-17)

4. Кадуріна Л.О., Стрельнікова М.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 606 с. (бібл. шифр 657/ К13)

5. Сердюк В.М. і інш. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навч. пос. / В.М. Сердюк, О.А. Сизоненко, Ш.М. Акаєв. – Макіївка: вид-во „Ноулідж” (донецьке відділення), 2010. – 367 с.

Допоміжна

1. Войтенко Т. ЗЕД: бухгалтерський і податковий облік у подробицях. – Харків: Фактор, 2013. – 400 с.

2. Г. Грек, А. Негода, Е. Бондарева, Е. Самарченко Практическое применение правил «Инкотермс» в Украине и во внешнеэкономической деятельности: юридические, налоговые и бухгалтерские особенности. – Днепропетровск

3. Трусов О., Рудяк Ю. Довідник ЗЕДівця. – Харків: Фактор, 2009. – 704 с.

4. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати, видання МТП № 560, введені в дію з 01.01.2000 р.

Інформаційні ресурси

1. Кодекс України «Про адміністративні порушення» від 07.12.1984 р. № 8073-Х із змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

2. Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ «Про зовнішньоекономічну діяльність». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

3. Декрет КМУ від 19.02.1993 № 15-93 р. «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93>

4. Закон України "Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» № 185/94 від 23.09.94 р.

5. Закон України від 19.03.1996 року N 93/96-ВР «Про режим іноземного інвестування». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>

6. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.97 р. № 723/97-ВР

7. Закон України від 23.12.1998 N 351-XIV «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=351-14>.

8. Закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. – К., 1999.

9. Кримінальний кодекс України - Закон України від 05.04.2001 № 2341-III в редакції Закону від 07.03.02 р. № 3111 (Відомості Верховної Ради України, 2001, N 25-26, ст.131). Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80>

10. Закон України «Про платіжні системи і переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 р. № 2346-XIV

11. Закон України «Про Митний тариф України» від 19 вересня 2013 року № 584-VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/584-18>

12. Закон України "Про обіг векселів в Україні» № 2374 від 05.04.01 р. у редакції від 11.07.2014 р.

13. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI, зі змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

14. Податковий кодекс України. Закон України № 2755 – VI. від 02.12.2010 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>.

15. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо повернення в Україну валютних цінностей, які незаконно знаходяться за її межами» від 18.06.94 р. № 319/94

16. Указ Президента України «Про врегулювання порядку отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і застосування штрафних санкцій за порушення валютного законодавства» № 734 від 27.06.99 р.

16. Постанова КМУ і НБУ № 444 від 21.06.95 р. «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів та типових формах захисних застережень»

17. Положення про порядок державної реєстрації іноземних інвестицій, затвердженого постановою КМУ від 07.08.96 р. № 928

18. Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора. - Постанова КМУ від 30 січня 1997 р. N 112. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/112-97-n>

19. Постанова КМУ «Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у сфері ЗЕД» № 756 від 29.04.99 р.

20. Постанова КМУ від 5 грудня 2007 р. N 1392 «Про затвердження Порядку визначення строку та умов завершення імпоротної операції без увезення товару на територію України»

21. Постанова КМУ від 29 грудня 2007 р. N 1409 «Про затвердження Порядку продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями»

22. Постанова КМУ від 27.12.2010 № 1195 Про перелік товарів, щодо яких під час тимчасового ввезення на митну територію України застосовується часткове умовне звільнення від обкладення податком на додану вартість

23. Уніфіковані правила з інкасо Міжнародної торгової палати від 01.01.79 р. № 322

24. Постанова КМУ від 02.02.2011 № 73 Про граничні норми добових витрат для відрядження членів екіпажів суден, інших транспортних засобів та суми, що спрямовуються на їх харчування замість добових витрат. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/73-2011-%D0%BF>

25. Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів. - Постанова КМУ від 02.02.2011 р. N 98. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/98-2011-%D0%BF>

26. Деякі питання державної реєстрації іноземних інвестицій. - Постанова КМУ № 555 від 20 червня 2012 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/555-2012-%D0%BF/paran5#n5>

27. Про затвердження форми Декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами. – Наказ МФУ N 207 від 25.12.95 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0018-96>

28. Постанова Правління НБУ "Про затвердження Класифікатора іноземних валют" від 04.02.1998 р. № 34.

29. Наказ МФУ "Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон" від 13.03.1998 р. № 59

30. Інструкція про порядок здійснення контролю за експортними, імпорнтними операціями, затверджена постановою Правління Національного банку України від 24.03.99 р. № 136

31. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобовязань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом МФУ від 30.11.99 р. № 291

32. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобовязань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом МФУ від 30.11.99 р. № 291

33. Положення про валютний контроль, затверджене постановою Правління НБУ від 08.02.2000 р. № 49

34. Наказ Мінекономіки № 201 від 06.09.2001 р. "Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)".

35. Інструкція про порядок відкриття, використання та закриття рахунків в національній іноземній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 р. № 492

36. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затверджене постановою Правління НБУ від 03.12.2003 р. № 516

37. Про затвердження Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам . - Постанова Правління Нацбанку України від 17.06.04 № 270. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0885-04>

38. Постанова Правління НБУ «Про встановлення процентних ставок за зовнішніми займами резидентів» від 03.08.2004 р. № 363

39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 “Основні засоби”, затверджений наказом Мінфіну України від 27.04.2000 р. № 92

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 8 “Нематеріальні активи”, затверджений наказом Мінфіну України від 18.10.1999 р. № 242

41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 9 “Запаси”, затверджений наказом Мінфіну України від 20.10.1999 р. № 246.

42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 10 “Дебіторська заборгованість”, затверджений наказом Мінфіну України від 08.10.1999 р. № 237

43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 11 “Зобов’язання”, затверджений наказом Мінфіну України від 31.01.2000 р. № 20

44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 12 “Фінансові інвестиції”, затверджений наказом Мінфіну України від 26.04.2000 р. № 91

45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 14 “Аренда”, затверджений наказом Міністерства України від 28.07.2000р. № 181
46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 “Доход”, затверджений наказом Міністерства України від 29.11.1999 р. № 290
47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 16 “Витрати”, затверджений наказом Міністерства України від 31.12.1999 р. № 318.
48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 21 “Вплив зміни валютних курсів”, затверджений наказом Міністерства України від 10.08.2000 р. № 193.
49. Правила торгівлі іноземною валютою, затвержені постановою Правління НБУ від 10.08.2005 р. № 281
50. Правила використання готівкової іноземної валюти на території України, затвержені постановою Правління НБУ від 30.05.2007 р. № 200
51. Постанова Правління НБУ «Про зміну термінів розрахунків за операціями з експорту і імпорту товарів і введенні обов’язкового продажу надходжень в іноземній валюті» від 06.11.2012 р. № 475
52. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». - Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (діє з 19.03.2013)
53. Інструкція про переміщення готівки і банківських металів через митну територію України, затверджена постановою Правління НБУ 27.05.2008 р. № 148
54. Положення про порядок емісії спеціальних платіжних засобів і здійснення операцій з їх застосуванням, затверджене Постановою Правління НБУ № 223 від 30.04.2010 р.
55. Порядок застосування штрафних санкцій за порушення валютного законодавства, затв. наказом ДПАУ від 04.10.99 р. № 542
56. Положення Про врегулювання питань іноземного інвестування в Україну, затверджене постановою Правління НБУ від 10.08.2005 р. № 280
57. Порядок заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа, затверджений Наказом МФУ від 30.05.2012 р. N 651
58. НП(С)БО № 2 «Консолідована фінансова звітність», затверджене наказом Міністерства України від 27.06.2013 № 628
59. Деякі питання переробки товарів за межами митної території України та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 461, затверджений постановою КМУ від 4 грудня 2013 р. № 879

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний технічний університет
Кафедра обліку і аудиту

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності»
варіант №

Виконав:
студент групи __ (прізвище, ім'я, по-батькові)

Перевірив:
(посада) (прізвище, ім'я, по-батькові)

Запоріжжя – 201__ р.

Зразок оформлення змісту контрольної роботи**З М І С Т**

1	ТЕОРЕТИЧНИЙ РОЗДІЛ	5
1.1	Питання № 1. Види та форми лізингових операцій. Облік орендних (лізингових) операцій суб'єктами ЗЕД	5
1.2	Питання № 2. Застосування правил “Інкотермс” 1990, 2000 та 2010 років при складанні ЗЕДоговору	10
2	ПРАКТИЧНИЙ РОЗДІЛ	17
2.1	ЗАДАЧА 1: № 15	17
2.2	ЗАДАЧА 2: № 15	18
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	19